

ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИМЕЊЕНУ ЕКОЛОГИЈУ
“ФУТУРА“

Веће Департмана за последипломске студије

На 11. седници **Већа Департмана за последипломске студије** Факултета за примењену екологију „Футура“, одржаној 18. септембра 2015 године, формирана је Комисија за оцену, писање Извештаја и одбрану израженог мастер рада кандидата **Косановић Реље**, под насловом „**Еколошки и економски значај Global GAP сертификације: студија случаја Делез Србија - Одрживо воће и поврће**“, у саставу: др Јелена Миловановић, ментор, редовни професор Факултета за примењену екологију „Футура“ Универзитета „Сингидунум“ у Београду, др Мирјана Бартула, ванредни професор Факултета за примењену екологију „Футура“ Универзитета „Сингидунум“ у Београду, др Месуд Аџемовић, доцент Факултета за примењену екологију „Футура“ Универзитета „Сингидунум“ у Београду.

Комисија, након читања, подноси Већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Кандидат Реља Косановић је рођен 05. маја 1977. године у Београду. Основно и средње образовање је стекао у Београду. Факултет за примењену екологију Футура уписао је у првој генерацији студената 2007. године, дипломирао 2014. године и тиме стекао звање Дипломирани аналитичар заштите животне средине. Одмах након завршених основних студија почиње професионалну каријеру и упоредо наставља да се усавршава на мастер студијама Факултета за примењену екологију Футура. Отац је 2 сина. Тренутно живи и ради у Холандији.

САДРЖАЈ МАСТЕР РАДА

Мастер рад кандидата **Реље Косановића** садржи укупно 44 стране. Рад има 8 табела, као и библиографију (литературу) која обухвата 21 референцу. Мастер рад обухвата поглавља: Увод, Циљ и предмет рада, Методе рада, Резултате рада, Закључак, Литература.

АНАЛИЗА МАСТЕР РАДА

У **Уводу** кандидат даје преглед основних појмова у вези одрживог развоја, одрживости и одрживе пољопривреде. Такође је анализиран значај примене принципа одрживог развоја и одрживе пољопривредне праксе. Кандидат указује и на разлике између конвенционалне и одрживе пољопривреде, као и могуће

предности које одржива пољопривредна пракса са собом носи. Ово је посебно значајно са становишта евентуалне примене одрживе пољопривредне праксе у Републици Србији. Кандидат се кратко осврће и на улогу предузећа у доприносу постизању циљева одрживог развоја.

Предмет рада. Рад настоји да укаже на који начин је могуће применити принципе одрживе пољопривредне праксе у оквиру пословања компаније која је прехрамбени трговински ланац. Велике мултинационалне компаније у новије време све више пажње посвећују циљевима одрживог развоја. Са друге стране све више расте интересовање потрошача за производе који су безбедни, квалитетни, здрави и одрживи. Рад настоји да укаже на начин на који би се применио одрживи пословни модел који задовољава све ове потребе.

Основни циљ рада. Циљ овог рада је да пружи предлог пројекта „Одрживо воће и поврће“ у оквиру кога се успоставља сарадња компаније Делез Србија и пољопривредних произвођача ради производње и понуде потрошачима квалитетних и одрживих, локално произведених, пољопривредних производа. Предлог пројекта обухвата све релевантне кораке који доприносе постизању циљева, а у њих спадају критеријуми за одрживе пољопривредне производе, едукација и промоција у вези ових производа и начине имплементације пројекта.

Резултати рада. Кандидат приказује резултате рада, односно предлог пројекта, користећи се методом логичке матрице. У оквиру предлога пројекта садржани су сви неопходни елементи које овај метод подразумева. У оквиру позадине и оправданости пројекта кандидат даје приказ тренутне пољопривредне праксе, као и могућности за примену одрживе пољопривреде у Републици Србији. Поред тога повезује значај одрживе пољопривредне праксе са релевантним националним и међународним стратешким и легислативним документима. Посебна пажња дата је стандардима који верификују примену одрживих пољопривредних пракси и неопходним корацима за њихову примену. Предлог пројекта садржи табеларни приказ заинтересованих страна са интересом и улогом, као и њихов приказ у облику Веновог дијаграма. Пројекат има општи циљ, сврху и резултате којима се постиже сврха. Сви ови елементи имају адекватне мерљиве индикаторе и изворе верификације. Активности на пројекту груписане су према резултатима и дају детаљан приказ корака који ће се спроводити на пројекту. У оквиру активности прецизно су дефинисани критеријуми одрживости и безбедности хране за произвођаче, амбалажу и саме производе; едукативне активности са пољопривредним произвођачима; промотивне активности за потрошаче; као и активности на припреми и успостављању одрживе пољопривредне праксе на десет пољопривредних газдинстава која учествују на пројекту. Све активности су детаљно временски планиране у оквиру гантограма. Предлог пројекта садржи и детаљно дефинисан пројектни тим и буџет. Кратак приказ циљева пројекта дат је у оквиру логичке матрице. Кандидат је, такође, разматрао потенцијалне ризике за имплементацију пројекта, а допринос представљају и мере за превазилажење дефинисаних ризика. У оквиру предлога пројекта дата је и методологија за његову евалуацију.

Закључак. Из резултата се може закључити следеће: Предлог пројекта који је главни резултат овог рада даје прецизно дефинисане практичне смернице за примену одрживе пољопривредне праксе у сарадњи произвођача и великих дистрибутера прехрамбених пољопривредних производа. Ово представља новину

на нашим подручјима и може бити од великог значаја у наредном периоду. Практични карактер рада даје му додатни значај.

З А К Љ У Ч А К

На основу презентованог садржаја мастер рада може се констатовати да је кандидат одабрао научни и стручни проблем, који је веома актуелан у области заштите животне средине и одрживог развоја.

На основу изнетог, Комисија предлаже Већу департмана за последипломске студије да се мастер рад кандидата **Реље Косановића**, под насловом „Еколошки и економски значај Global GAP сертификације: студија случаја Делез Србија „Одрживо воће и поврће““ УСВОЈИ и кандидату ОДОБРИ ЈАВНА ОДБРАНА.

У Београду, 11. јула 2017. године

К О М И С И Ј А :

**1. Проф. др Јелена Миловановић, ментор
Факултет за примењену екологију Футура
Универзитет Сингидунум**

**2. Проф. др Мирјана Бартула, члан комисије
Факултет за примењену екологију Футура
Универзитет Сингидунум**

**3. Доц. др Месуд Аџемовић, члан комисије
Факултет за примењену екологију Футура
Универзитет Сингидунум**
